

О рукописных списках ойратско-калмыцкого «Гесера», хранящихся в архивных собраниях России и Европы, а также их собирании, описании и публикации

Дамринджав Б.¹, Цаган Бадмаевна Селеева²

¹ Институт национальных литератур Китайской академии общественных наук (5, Цзяньго мэнь нань дацзе, 100732 Пекин, КНР)
доктор филологических наук, профессор
E-mail: damrinjab@yandex.ru

² Калмыцкий научный центр РАН (д. 8, ул. И. К. Илишкина, 358000 Элиста, Российская Федерация)
кандидат филологических наук, научный сотрудник
E-mail: tsagana007@mail.ru

© КалмНЦ РАН, 2020

© Бальджин Дамринджав, Селеева Ц. Б., 2020

Аннотация. Эпос «Гесер» в виде устных и письменных сводов известен на огромной территории — от Тибета и Монголии до Южной Сибири и Нижней Волги. По предположению исследователей, монгольская Гесериада сформировалась у древних монголоязычных племен Кукунора на основе устной тибетской версии памятника. Гесер — это не только герой эпоса, с его образом связаны мифологические, религиозные, фольклорные и литературные традиции. Данная статья посвящена истории публикации и хранения рукописных текстов «Гесера» на «ясном письме» в России и в Европе, а также истории записи и публикации устных версий сказания.

Ключевые слова: ойраты, калмыки, эпос «Гесер», устная и книжная традиция, история записи и публикации

Благодарность. Исследование выполнено при финансовой поддержке РФФИ и Академии общественных наук Китая в рамках научного проек-

та № 19-512-93002 «Фольклор народов Шелкового пути: ойрат-монголы Китая и калмыки России (от сказки к эпосу)». Материалы статьи апробированы на Международной научной онлайн-конференции «Монголоведение в начале XXI в.: современное состояние и перспективы развития – II», проведенной при финансовой поддержке РФФИ (проект № 20-09-22004) и частичной поддержке гранта Правительства РФ (№ 075-15-2019-1879).

Для цитирования: Дамринджав Б., Селеева Ц. Б. О рукописных списках ойратско-калмыцкого «Гесера», хранящихся в архивных собраниях России и Европы, а также их собирании, описании и публикации // Бюллетень Калмыцкого научного центра РАН. 2020. № 4. С. 176–199. (На ойрат.) DOI: 10.22162/2587-6503-2020-4-16-176-199

UDC 398

DOI: 10.22162/2587-6503-2020-4-16-176-199

On the handwritten lists of the Oirat-Kalmyk “Geser” kept in the archive collections of Russia and Europe, as well as their collection, description and publication

Danbuer Jiafu¹, Ts. B. Seleva²

¹ Institute of Ethnic Literature, Chinese Academy of Social Sciences (5 Jiannei Dajie, Beijing 100732 People’s Republic of China)

Ph.D., Professor

E-mail: damrinjab@yandex.ru

² Kalmyk Scientific Center of the RAS (8, Ilishkin St., 358000 Elista, Russian Federation)

Cand. Sc. (Philology), Research Associate

E-mail: tsagana007@mail.ru

© KalmSC RAS, 2020

© Danbuer Jiafu, Seleva Ts. B. 2020

Abstract. The epos “Geser” in the form of oral and written vaults is known over a vast territory — from Tibet and Mongolia to southern Siberia and the Lower Volga. According to the researchers, the Mongolian Geseriad was established among the ancient Mongol-speaking tribes of Kukulnor on the basis of the oral Tibetan version of the monument. Geser is not only the hero of the epos, his image is also associated with the mythological, religious, folklore and literary traditions. This article is devoted to the history of publication and storage of the handwritten texts of “Geser” in “clear script” in Russia and Europe, as well as the history of recording and publication of oral versions of the legend.

Keywords: Oirats, Kalmyks, epos “Geser”, oral and book traditions, history of recording and publication

Acknowledgement. The research was funded by RFBR and Academy of Social Sciences of China under the scope of research project № 19-512-93002 “The Folklore of the peoples of the Silk Road: Oirat-Mongols of China and Kalmyks of Russia (from fairy tale to epos)”. The article was presented at the international scientific online conference “Mongolian Studies at the beginning of the 21st century: Current State and Development Prospects – II”, held with the financial support of RFBR (project № 20-09-22004) and partial support of the Russian Government Grant (№ 075-15-2019-1879).

For citation: Danbuer Jiafu, Seleeva Ts. B. On the handwritten lists of the Oirat-Kalmyk “Geser” kept in the archive collections of Russia and Europe, as well as their collection, description and publication. In: *Bulletin of the Kalmyk Scientific Center of the Russian Academy of Sciences*. 2020. No. 4. Pp. 176–199. (In Oirat) DOI: 10.22162/2587-6503-2020-4-16-176-199

1880—1915 թվականներին հայաստանում կատարված բարձրագույն ուսուցումը հիմնականում կապված էր հայաստանի հայտնի գիտնականների և գրողների հետ։ Սակայն հայաստանում կատարված ուսուցումը հիմնականում կապված էր հայաստանի հայտնի գիտնականների և գրողների հետ։ Սակայն հայաստանում կատարված ուսուցումը հիմնականում կապված էր հայաստանի հայտնի գիտնականների և գրողների հետ։

2. Կարևորագույն տեղեկությունները կարելի է գտնել հայաստանի հայտնի գիտնականների և գրողների հետ կապված գործերում։ Սակայն հայաստանում կատարված ուսուցումը հիմնականում կապված էր հայաստանի հայտնի գիտնականների և գրողների հետ։ Սակայն հայաստանում կատարված ուսուցումը հիմնականում կապված էր հայաստանի հայտնի գիտնականների և գրողների հետ։

1. Կարևորագույն տեղեկությունները կարելի է գտնել հայաստանի հայտնի գիտնականների և գրողների հետ կապված գործերում։ Սակայն հայաստանում կատարված ուսուցումը հիմնականում կապված էր հայաստանի հայտնի գիտնականների և գրողների հետ։

Կարևորագույն տեղեկությունները կարելի է գտնել հայաստանի հայտնի գիտնականների և գրողների հետ կապված գործերում։

«*Գրականություն*» համար 1997 թվականի հոկտեմբեր - 2008 թվականի 210 համարում ։

(24) «*Գրականություն*» — «*Գրականություն*» համարում «*Գրականություն*» - «*Գրականություն*» համարում 1997 թվականի հոկտեմբեր - 2008 թվականի 210 համարում ։

(23) «*Գրականություն*» - «*Գրականություն*» - «*Գրականություն*» համարում 1997 թվականի հոկտեմբեր - 2008 թվականի 210 համարում ։

(22) «*Գրականություն*» - «*Գրականություն*» - «*Գրականություն*» համարում 1997 թվականի հոկտեմբեր - 2008 թվականի 210 համարում ։

(21) «*Գրականություն*» - «*Գրականություն*» - «*Գրականություն*» համարում 1997 թվականի հոկտեմբեր - 2008 թվականի 210 համարում ։

(20) «*Գրականություն*» - «*Գրականություն*» - «*Գրականություն*» համարում 1997 թվականի հոկտեմբեր - 2008 թվականի 210 համարում ։

(19) «*Գրականություն*» - «*Գրականություն*» - «*Գրականություն*» համարում 1997 թվականի հոկտեմբեր - 2008 թվականի 210 համարում ։

(18) «*Գրականություն*» - «*Գրականություն*» - «*Գրականություն*» համարում 1997 թվականի հոկտեմբեր - 2008 թվականի 210 համարում ։

199 թվականի համարում ։